

OTVORIO NAM JE DUŠU Ovo je skrivena prošlost odvjetnika Zvonimira Hodaka: Krv, batine i borba za preživljavanje u popravnom domu

Zastrašujuća priča iz djetinjstva slavnog odvjetnika: Kako su batine i preživljavanje oblikovali Zvonimira Hodaka. Dalmacija Danas vam donosi veliki intervju prvog hrvatskog odvjetnika u Haagu na Međunarodnom sudu za ratne zločine počinjene na području bivše Jugoslavije

ANA TENŽERA / Foto: Dalmacija Danas, privatni album, screenshot — Nedjelja, 6.10.2024, 0:52

Zvonimir Hodak bio je prvi hrvatski odvjetnik u Haagu na Međunarodnome sudu za ratne zločine počinjene na području bivše Jugoslavije, zastupao je generala HVO **Tihomira Blaškića**. Pamtimo ga po kontroverznim izjavama poput one „kako je sud instrument međunarodne zajednice kako bi se napravio jedan balans među *balkanskim domorocima*“ te da su presudama htjeli poručiti da su svi skupa krivi za ratove, te „kako je jedino dobro što je [sud] napravio je to što se zatvorio“. „Suci nikad ne pišu zakone i procesne propise, ovdje su sami suci napisali kako će se voditi procesi“, dodao je. Tada je nabrojao najgore primjere takve prakse, poput nemogućnosti tužbe suda ako ste više od jednog desetljeća nevini bili u zatvoru: "Ne možete tužiti ni sud, ni Vijeće sigurnosti da vam se tih 10 godina u zatvori isplati, što je normalno svagdje u svijetu, pa čak je i u Sjevernoj Koreji moguće dobiti novčani ekvivalent ako ste bili u zatvoru nevini." Svatko tko je prekršio zakon volio bi Zvonka Hodaka uz sebe. Uz to je i kolumnist portala Direktno.hr, a kad njegove kolumne „Lijevom našom“ izađu – *pokradu* ih ili prenesu još bar devet portala. No, ovo je priča o mladom Hodaku, rođenom 1938. godine, Hodaku za kojeg vjerojatno niste znali da je, po svom opisu, „teška lijenčina“, „da bi trebao biti pametniji“ te da je bio u Popravnom domu Ravna Gora, danas odmaralištu i popularnoj destinaciji za turiste. Zašto je završio tamo vjerojatno nećete vjerovati, ali pustimo jednog od naša tri najjača odvjetnika da nam to ispriča.

Zvonimir Hodak

„Ja sam najprije otišao iz Sertić Poljane u Zagreb, jer je moja majka, koja se bavila seoskom politikom i koja je sve morala znati, tvrdila kako Zagreb neće obuhvatiti rat, i da idemo u Vukovar. Mi smo otišli njezinoj sestri u Vukovar, naravno da su Vinkovci i Vukovar bili bombardirani, u Zagrebu nijedna bomba nije pala. Onda sam otišao u Zagreb i od sedme godine živim u Zagrebu, s majkom Ličankom bez škole, i bez oca koji je 1938. godine otišao u Francusku i vratio se mnogo godina kasnije s Francuskinjom. Kako se uspio oženiti Francuskinjom to nitko ne zna, ali razvod braka nije dobio (smijeh). Mi smo bili na Trešnjevci, pa na Pantovčaku broj 10. Kuća je bila od Ivana Brlića, unuka Ivane Brlić Mažuranić. On je dao jedan podrumski stan mojoj majci i meni. Tad sam na Pantovčaku krenuo u školu, a moja majka je čistila tu kuću dok se nije zaposlila u ZET-u. Moja majka je moj heroj. Bez škole, bez svega, ona je uspjela završiti osnovnu školu, pa ZET-ovu srednju školu, postala šefica blagajni u Podsusedu svih autobusa. Silno je voljela učiti, raditi, bila je ponosna na to, a imala je sina koji je bio lijenčina teška. Majka je bila rezolutna, i imala je potpuno pravo. Ja sam išao u Mimarinu školu i završio sam je iz svih predmeta s jedinicom, znači čak i gimnastika i zorno pjevanje. Razlog je bio jednostavan – nisam išao uopće u školu. Stalno sam markirao. Ona, jadna, nije znala što će pa je pomoć potražila u Centru za socijalnu skrb, i tamo su mi odredili popravni dom. Hoćete Ravnu Goru, hoćete Klinča Selo, pitali su, i ona je odabrala Ravnu Goru. I to je dobro odabrala. Ravna Gora je jedno malo mjesto, osamnaest kilometara udaljeno od Delnica. Tako da sam ja u Ravnoj Gori bio dvije godine, oba dva razreda sam položio.“, kaže Hodak.

Pitamo ga za uvjete u tadašnjem Domu, kako se snašao, koliko se tukao (ožiljci po nadlancima, op.a.), ali ovom eruditu riječi potpitanja nisu ni potrebna

Tučnjave? Ima nekih socioloških pravila. Tu je prvo pravilo bilo da se najedeš taj dan, hrana je bila vrlo slaba. Broj dva je bilo da oni koji su jači od tebe, da im date do znanja da vam ne mogu raditi što žele, šamarati, udarati i slične stvari. Ja sam prije odlaska u Ravnu Goru otišao u boksački klub „Lokomotiva“, u Crnatkovoj, tamo na Savskoj, i počeo vježbati boks. Od boksa nije bilo niti b, jer dok smo vježbali na švedskim ljestvama, ja sam pao i slomio ruku, znači ništa nisam napravio. Ali sam instinktivno, kad sam došao u Ravnu Goru shvatio da moram dati do znanja onima koji me ne znaju da sam ja boksao u Lokomotivi, a nisam uopće boksao. Onda su me gledali s respektom, to je bila mala ravnogorska lukavština, ali usprkos tome, ako se ne bi tukao, onda bi dobivao samo batine.

Tu je bilo oko 500 ljudi. Nisu postojale radionice, to je bila 50. godina. To su bila stara vremena, a kasnije su nastupila moderna vremena. Sada postoje radionice, sociolozi, radna terapija... Nismo imali ni psihologa ni psihijatra. Imali smo ravnatelja (ime poznato autorici, u daljnjem tekstu „Ravnatelj“), koji je bio grub čovjek, svi ga pamte, i imao sam jedan „susret“ s njim koji se i ostalima uvukao u pamćenje. Naime, ja sam bio kriv za nešto – ma, bio sam svaki dan kriv za bar deset stvari. Svi smo se okupili. Rekao mi je da pružim ruku, što sam i napravio, i on je uzeo drveno ravnalo i udario me po nadlanici. Ja sam čvrsto držao ruku sve dok ravnalo nije puklo na dva mjesta. Krv je išla na sve strane. U tom trenutku, nakon tog slučaja u kojem je Ravnatelj izgubio koncentraciju i bilo kakvu kontrolu nad sobom, bio je toliko ljut što ja nisam govorio „joj, joj, oprostite“, ali ne, tako da je on udario i udario dok ruka nije bila potpuno razrezana. Tad sam stekao i respekt, i mene se ipak nešto pitalo.

Znači, poštovanje je najbitnije, pitamo, u glavi zamišljajući gotovo filmsku scenu, „malog Hodaka“ kojeg po nadlanici ravnalom tuče Ravnatelj

Da, svakako. To je jako važno kad ste među 500 ljudi. Ono što sam dobro zapamtio s Ravne Gore, da svatko mora biti u osam u krevetu. Bili smo u jako velikoj spavaonici, hladnoj ko vrag, svi smo u njoj spavali. Kreveti su bili kao u vojsci, na kat, i kad bi se zagasilo svjetlo u devet sati ja bih morao pričati priče. Izmišljao sam priče, samo su mi dolazile, bilo je tu i dijelova filmova koje sam gledao kad sam markirao. Jedno večer sam ispričao priču i nakon toga su svi tražili da im pričam prije spavanja. Samo sam drugu večer čuo „Hodak, počni“, i svi su iščekivali. Ja sam izmišljao, ali svi su voljeli slušati. Neki bi već zahrkali, dok bi drugi slušali do kraja. Tematiku su mi davali filmovi koji su igrali u Zagrebu, crno - bijeli, američki kriminalni milje, gangsteri... Pričao sam i nešto od Karl Maya, koji nikad nije vidio Ameriku, a toliko je napisao o Indijancima... Sve sam ja to u Zagrebu, umjesto da sam bio u školi, gledao. To je bio početak mojih kolumni.

Zvonimir Hodak

Zanima nas i odnos čuvara – kakav je imao odnos kao takav „troublemaker“

Nije bilo čuvara. Bio je Ravnatelj, i bio je jedan mladi učitelj, nazovimo ga Slavko, koji je bio jako dobar sa svima nama i izvrsno je slikao. U ono malo vremena što bi imao slobodno samo je držao kist i slikao. On je bio *good guy*, a Ravnatelj je bio *bad guy*. Bila je još kuharska ekipa, kuhalo se u domu, hrana je bila tanka i nikakva. Kad bi mi mama poslala paket, svi smo jeli iz njega. To je bio običaj do kojeg je došlo, nešto fascinantno, jer smo svi bili više gladni nego siti. Naime, kad bi kako kome došao paket nitko nije nasamo otvarao i sam jeo. Svi smo išli svima. Sjedneš, za pola sata nema više ništa. To je bilo nepisano pravilo kojeg su se svi držali. To je bilo instinktivno, ne racionalno.

Kako je Ravnatelj osmislio boravak u Ravnoj Gori?

U šest ujutro je bilo dizanje, gimnastika, pravljenje kreveta, od sedam do osam doručak i nakon toga odlazak u školu, oni koji su taj dan imali školu. Oni koji nisu skupili bi se u jednoj maloj dvorani i radili nešto. Crtali bi ili slikali, ili bi netko došao iz grada držati predavanja. Imali smo veliki radio pa smo slušali prijenose nogometnih utakmica, tako da je uglavnom bilo dosadno. Ali barem smo imali vremena za čitanje školskog gradiva koje ti je potrebno da prođeš ispite bez problema. Znači, škola nije bila nikakav problem. Nismo imali knjižnicu. Išli bi nekad u grad pa bi skupili novce te bi kupili novine. Sljedeća dva dana svi su čitali od prve do zadnje stranice. Sportske Novosti, evo tu su pred nama; dan - danas bez novina ne idem nigdje, to je neki gen koji je ušao u Ravnoj Gori u mene.

Tko Vas je najviše zainteresirao, s kim ste najviše družili?

Imali smo grupe tko je s kim, čak smo i tajnim jezikom znali govoriti. Kad smo dolazili iz Zagreba, ja sam došao s dva čovjeka, jedan se zvao Ante, drugom se ne mogu sjetiti imena, znam da mu je nadimak bio Kuga, s njim sam se najviše tukao. Kuga je bio razbojnik domski, najjači, fizički jači od svih, a Ante je bio tih, miran, plah. Puno godina kasnije došao mi je u ured po neku pomoć, ja velim - Ante što radiš, i kaže mi da je na mjestu dekana jednog Visokog učilišta (podaci poznati autorici). Bilo je raznih priča, od samog početka sam imao tu sreću da sam odmah vidio tko je Ante. To je bila velika galerija likova.

Imali smo dvojicu braće blizanaca koji su čitavo vrijeme sanjali da se dokopaju Australije. I, što je zanimljivo u njihovom životu, riješili su se komunističke države i otišli su u Australiju, tamo negdje 55., 56. Nakon dva mjeseca što su stigli u toliko željenu Australiju, oba dva su poginula u revolveraškom obračunu u jednom kafiću. Toliko su željeli otići u Australiju, ona je njima predstavljala Raj. Svi govore engleski, imaju dobre filmove. To su Vam te sudbine iz Doma kojih se sjećam. Sjećam se još par ljudi. Tako mi je jednom došao jedan lik, otac mu je bio dirigent (podaci

poznati autorici), isto su se zvali, bili su iz Istre. On je imao krasnu karijeru, postao je predsjednik strane firme lijekova (podaci poznati autorici) koji su radili lijekove za čitavu Jugoslaviju. Došao je k meni, imao je problema s financijama, odnosno s poreznicima. Bila su sa mnom još dvojica koji su postali odvjetnici, i to jedan (podaci poznati autorici) koji je preminuo, i drugi (podaci poznati autorici) koji još radi. Često bi se našli na sudu pa bi kasnije popili piće kao pravi odvjetnici iz Ravne Gore. Još sam ja jednom predložio da osnujemo pseudo komoru iz Ravne Gore.

Ravna Gora je sad za turiste i izletnike, jeste li je posjetili da vidite kako izgleda?

Jedna stvar koja me pomalo ljuti; stoput smo išli žena i ja po autoputu i prolazili odvojak za Ravnu Goru. Uvijek me molila da skrenemo i posjetimo je. I jednom tako sretnem prijatelja koji nema veze s Ravnom Gorom, ali tamo lovi. Tamo gdje je bio dom, tamo je sada hotel, priča mi prijatelj. Njegovo društvo na brdu iznad mjesta iznajmilo je sobe. I onda je ženska s recepcije pitala za mene – je li sa Vama možda gospodin Hodak? Prijatelj ju je pitao zašto je to zanima te mu je odgovorila da sam ja boravio tamo u Popravnom i da svake godine čekaju da se ja pojavim, jer sam se ja već eksponirao onda, kao kolumnista, ne komunista nego kolumnista. I prijatelj Zdenko je rekao da će me natjerati da posjetim Ravnu Goru, ali, naravno, propalo je i to. Nikad nismo otišli, i imam blagi osjećaj da nikad neću ni otići.

Zvonimir Hodak

Nakon završenih dva zadnja razreda osnovne u Ravnoj Gori, upisali ste VI. gimnaziju u Zagrebu. Kako se Pravo našlo na popisu željenih fakulteta?

Pravo je došlo znatno kasnije u školi, u Šestoj gimnaziji. Uvijek sam bio najlošiji đak. Katastrofa. Nemam majčin gen, nisam ga uspio naslijediti. Ona je silno željela učiti i bila je toliko ponosna na svoje škole koje joj je ZET omogućio da završi. Čitav život smo živjeli zajedno, samo ona i ja. Oca sam vidio jedanput u životu. Došao je iz Varaždina u Zagreb, stao je pred našim stanom, i izašla je ta njegova ženska sa suzama. Pitao sam je zašto plače, ona veli: Tu Vam je otac. On se pojavio i razgovarali smo pet minuta, i pitao me mogu li majku nagovoriti da ona povuče zahtjev za alimentacijom. Što se mene tiče, rekao sam mu, ja sam maloljetan, moj potpis ne znači ništa. To je bila neka kruna prava što je polagao na mene. Da ga više nikad ne vidim. Rekao sam mu da ću zamoliti majku da povuče tužbu, ali pod uvjetom da njega više nikad ne vidim. Bok, bok, do viđenja, i to je bilo sve.

U Šestu gimnaziju često su dolazili neki referenti iz raznih ministarstava s pitanjima za njihove ankete, što želimo od života nakon srednje škole. Sjećam se dobro te ženske koja je lijepo pričala: što je medicina, što je pravo, filozofija, itd. Kad je došao red na mene da postavim pitanje ja sam

pitao postoji li ijedan fakultet na kojem nema obaveznog predavanja. Rekla mi je: To je Pravo, na što sam joj ja odgovorio – odlično, ja ću lijepo studirati pravo. I to je svima bilo smiješno, duhovito. Uz mene su još jedan ili dvojica upisali Pravo, drugi su išli na Medicinu, na Arhitekturu, Elektrotehniku, i svi su nakon dvije godine došli na Pravo. Jedno su ambicije, drugo mogućnosti.

Vratimo se još malo u Ravnu Goru, što Vam se najviše uvuklo u pamćenje?

Ja nikad neću zaboraviti Ravnatelja iz Ravne Gore – visok, mršav, dvometraš s izbuljenim očima. Radili smo svakakve spačke. Prije svega, spuštali bi se odozgora iz Doma u mjesto u školu, neki bi došli na nastavu, neki ne, a kazna je uvijek bila kolektivna. U dva sata po noći, kad bi debelo već spavali svi, Ravnatelj bi došao, upalio svjetlo, rekao: Oblačite se, svi van. Pred Domom je bilo jedno brdo, i onda smo puzali po toj uzvišici. Najveći krimen je bilo pušenje. Netko bi došao do novaca pa bi kupili kutiju koju smo razdijelili. Ako ne bi imali novaca za cigarete onda bi uzeli novinski papir i suho lišće, i to bi onda zamotali i pušili. Tamo je sve bilo kolektivno, tako da nitko nije nastradao osim moje desne ruke, koju je, kako sam spomenuo, Ravnatelj izrezao.

Kakav je bio osjećaj kad ste položili ispite i vratili se majci?

Kad sam došao kući nakon dvije godine majka i ja smo bili podstanari na Črnomercu – imali smo pravo na upotrebu kuhinje i jednu sobu. Meni je izgledalo kao da sam došao u Waldorf Astoriju; kraj svijeta, nema Ravnatelja, nema tučnjava... Malo je djelovalo sve to na mene. Da sam malo inteligentniji još jače bi djelovalo na mene, a pošto sam osrednje inteligentan... Uglavnom, nakon mjesec dana sam se naviknuo na taj veliki komfor, kuhinju, wc, balkon – to je bilo fantastično sve – na dobre stvari sam se uvijek dobro priviknuo. Loše stvari su me uvijek pratile, a to su manje - više genetske stvari. Prije Doma nisam imao ni upornost, ni volju, niti bazičnu inteligenciju, a to je da shvatiš da bez škole nema ništa. To su bila divlja vremena - samo nogomet po cesti, izlasci i nevraćanje po par noći kući, i zbog toga sam završio u domu. Kad sam se vratio iz Doma onda je to opet nestalo, toga više nije bilo. Više nisam imao problema, nijedan razred nisam pao, gimnaziju sam završio bez problema. Jedini sam popravak imao iz kemije, kod „Profesora“ (ime poznato autorici), te mi je došla moja razrednica i rekla: „Hodak – on nikad nikog nije srušio na popravak. Ti si prvi.“ I onda je majka rekla: „Ti moraš naći nekog preko ljeta, ne da si stalno na Mladosti i igraš nogomet, da netko radi s tobom kemiju, da opet ne padneš razred.“ Sad dolaze ljetni praznici i moram naći nekog tko će mi dati instrukcije iz kemije da polažem popravak. I ja sam našao jednog čovjeka, i uopće ne znam kako sam ga našao. Bio je kod maloga placa, bio je inženjer kemije, i netko me poslao k njemu. I ja sam rekao dobar dan, ja sam taj i taj, imam popravak iz kemije, idem u VI. gimnaziju. Pitao me kako ti se zove profesor, i ja kažem „Profesor“. On me gleda, gleda, to Vam je živa istina vjerujte, kao naučna fantastika – kaže on: „Ti mene zaje...aš. To je moj brat.“ Čisti slučaj; da ja naletim na brata od „Profesora“ koji nikad nikog nije srušio osim mene. To je završilo ovako – gledaj, to te košta toliko i toliko. Ja kažem znam, jer mi je rečeno, i ja imam sad novce. On je rekao, daj mi novce, i 1.9. se pojavio, ja sam desetog imao popravak. I došao sam s mora k njemu i on je rekao – sve je sređeno.

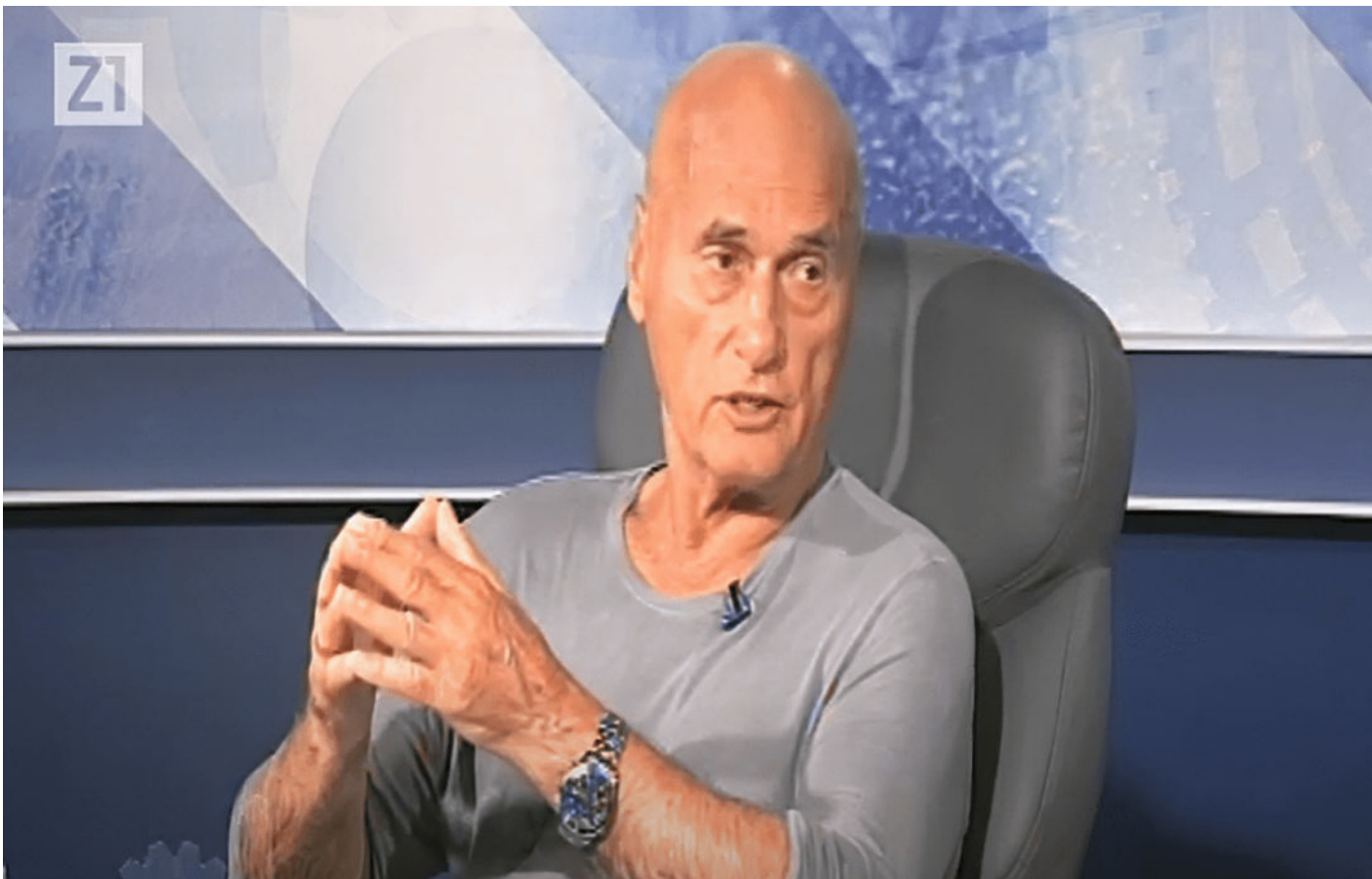
A ostali predmeti?

Fizika, kemija, matematika, to je užas. A profesorica iz hrvatskog mi je bila profesorica Džamonja, supruga od kipara Džamonje, sjećam se da je uvijek govorila, imali smo nekakve sastavke koji su se ocjenjivali, i ona mi je rekla: „Daj se ti malo sredi, od tebe bi nešto moglo biti.“ I dobro sam pisao. Tad mi je profesorica Džamonja rekla, baš kao i Vi maloprije, kao da ste vas dvije reinkarnirale, da mi ni fizika, ni kemija, ni matematika neće koristiti. Tako da kad sam doznao da na Pravnom fakultetu nema obaveznih predavanja, ja sam rekao - to je za mene fakultet! Više sa školom nije bilo problema. Koliko je trebalo, toliko sam dao od sebe, ali daleko bliže dvojkama nego četvorkama. Tako je bilo i s Pravnim fakultetom, bez nekih velikih dilema ja sam to naštrebao napamet, i ono gdje sam vjerojatno bio dobar, to je ono što mi je i Džamonja rekla, to je bilo pisanje. Ali izvorište svega je pričanje priča u Ravnoj Gori. Samo ja bih pričao priče. Onda bi se netko javio „Je l' mogu ja?“, i samo bi čuo: „Ne možeš!“ od ostalih. Samo Hodak priča (smijeh).

Sami ste prošli popravni dom, dok sad klijente svakodnevno posjećujete u zatvorima. Kakva je razlika maloljetničkih zatvora (domova, zavoda) od „pravog“ zatvora?

Nikome ne želim da bude tjedan dana u zatvoru. Naši zatvori su strašni, sličniji turskim, islamskim, nego zapadnoeuropskim. Prije svega, u jednoj ćeliji bude po 7 ljudi. Sedam ljudi spava, podrigava se, i sve ostalo što ide uz to. Moj trenutno sad najpoznatiji klijent je Marko Francisković. On je bio rezolutan, oštar, i odmah su ga strpali unutra, godinu i dva mjeseca je bio u pritvoru i imao je veliku privilegiju – bio je sam. Kad bi išao u šetnju i to spomenuo, samo su mu ostali govorili - pa daj sredi i nama, bilo što. Kasnije mu je došao u sobu jedan osuđenik (podaci poznati autorici). Imaju televizor, a i imali su zaista sreće, jer kako sam spomenuo – užasni su uvjeti po zatvorima.

Ako baš hoćete čistu iskrenost, nije moj problem bio samo škola, bilo je još nešto. S prijateljima sam se sastajao na Črnomercu, iza Blaževe crkve. Onda bi nas par zaključilo da se nećemo vraćati kući. Otišli bi na Pantovčak, provalili u nečiji vrt, nabrali tulipana, išli na mali plac i prodavali te ukradene tulipane. Dok jednog dana, kad smo stali s tulipanima, dva policajca su me samo primila i odvela na Zrinjevac. I na Zrinjercu su nas držali jedno tjedan dana, majka nije znala gdje sam, nitko je nije obavijestio. Ali u našoj kući je bio jedan policajac, dobar čovjek, pred mirovinom, i on me sretne u pritvoru i pita - što radiš tu na Zrinjercu. Ja odgovori, krali smo tulipane. Pitao je kada, i ja mu kažem - prije tjedan dana. Oni su nas tjedan dana držali (smijeh). Međutim to nije došlo na sud. Nije bilo prijave, na koncu - ne možeš reći „Točka 1: krao je tulipane“. To je više prekršaj nego kazneno djelo. Tako da je to od kriminala što sam radio, dva ili tri puta ukrao tulipane. Zaradili bi dovoljno. Preko puta u Ilici je bila slastičarna, ako se dobro sjećam slastičar se zvao Šime. Čim bi tulipane prodali, ravno bi išli u slastičarnu. I tamo su nas pitali: „Otkud vam lova?“ Rekli smo da smo hodali po ulici i našli na cesti. Kakvi ste vi sretnici, odgovarali bi nam (smijeh). Ali kako bi kod njega odmah tu lovnu potrošili - nije više imao pitanja.

Zvonimir Hodak

Ja sam teški ovisnik o kolačima, baš teški. Sad se nalazimo u slastičarnici, preko puta mi je kafić, a kuća je udaljena 50 metara. U strogom sam centru preko puta Umjetničkog paviljona, s prozora ga gledam. Čitav život sam si želio takvo mjesto, da sam u gradu, da su kafići blizu, da su novine blizu, da ništa nije daleko. Sve moje žene koje sam imao, a imao sam četiri, htjele su stan u Samoboru, kao tamo je zelenilo. Nemojte, molim vas, ja sam odrastao na zelenilu, puna mi je ona stvar zelenila, zraka, ptica. Prije dvije godine sam prodao kuću na Plitvicama da se riješim zelenila. Ja sam vjerojatno čovjek koji cijeni onaj bazični komfor – hoćeš kupiti novine, tu su, hoćeš jagoda, glavni dućan je udaljen dva haustora od mene. Sve što trebam je u okolici, a ako baš hoću zelenilo, onda stanem na prozor i gledam Tomislavov trg, i to mi je sasvim dosta zelenila, nisam romantičan.

Lana Petö Kujundžić: Djeci nije mjesto u zatvorskom sustavu

Kako popraviti sustav za popravljanje – maloljetni delinkventi između hormona i rešetaka (1)

Zašto se događa ogroman skok kaznenih djela koja su počinili maloljetnici? Pravobraniteljica za djecu: Izostaju europski standardi za maloljetnike kada je u pitanju istražni zatvor

Pravobraniteljica za djecu, Helenca Pirnat-Dragičević, u svom izvješću za 2023. godinu istaknula je da se sustav zaštite djece u pravosudnim postupcima nije bitno unaprijedio, unatoč dugogodišnjim upozorenjima na nedostatke, kao što su neprikladan istražni zatvor za maloljetnike i nedostatak adekvatnih ustanovama za njihovo smještanje. U izvješću je također zabilježeno značajno povećanje broja kaznenih djela koja počinu maloljetnici, što ukazuje na potrebu za poboljšanjem preventivnih mjera i edukacije stručnjaka koji rade s tom populacijom

UZSP: Da se sluša zakon o zatvorskim zavodima, maloljetnici bi boravili sami na neodređeno vrijeme

Kakvi su uvjeti u hrvatskim zatvorima za maloljetnike? Stručnjakinja nam je otkrila kako stvari stoje

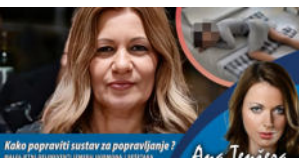
Koja je razlika pri "lovu" na maloljetnog počinitelja u odnosu na odraslu osobu? Josipović: "Postupak policije prema osumnjičenom djetetu mora biti obazriv"

Prevenција kaznenih djela među djecom i mladima ključan je aspekt rada policije, s posebnim fokusom na rizična ponašanja i štetne utjecaje u društvu

Vedrana Šimundža: Ministarstvo zdravstva mora osigurati i odrediti koje su psihijatrijske ustanove prikladne primiti forenzičke bolesnike

Državna tajnica Vedrana Šimundža, s bogatim iskustvom kao sutkinja i pomoćnica ministra, ističe izazove vezane uz tretman maloljetnika u zatvorskom sustavu, uključujući neadekvatne uvjete i nedostatak stručnog kadra, te naglašava potrebu za multidisciplinarnim pristupom i prilagodbom pravosudnih mjera. Ujedno, projekt "Barnahus" smatra ključnim za poboljšanje zaštite djece žrtava, pružajući cjelovitu podršku unutar jedinstvenog sustava

Smješteni u nehumanim uvjetima: Zašto struka (uglavnom) šuti o neubrojivim maloljetnicima koji su počinili kazneno djelo?

U Republici Hrvatskoj ne postoji dovoljno specijaliziranih zdravstvenih ustanova za prisilni smještaj i liječenje neubrojivih maloljetnika, pa su oni često smješteni s odraslim osobama u neprimjerenim uvjetima. Ministarstvo zdravstva trenutno radi na adaptaciji Neuropsihijatrijske bolnice „Dr. Ivan Barbot“ Popovača kako bi se osigurao odgovarajući smještaj za te maloljetnike, uz odvajanje od odraslih pacijenata

Što je ubrojivost, a što neubrojivost? Splitski psihijatar detaljno pojašnjava i otkriva zapanjujuće informacije: "Broj maloljetnika koji su prošli kroz moju praksu varira, ali svaki slučaj je jedinstven i zahtjeva individualni pristup"

Razjasnio nam je neke medicinske aspekte pojmova neubrojivost i ubrojivost

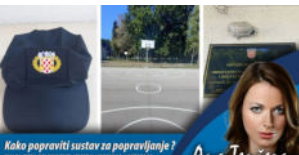
Upravitelj Odgojnog zavoda u Turopolju otkrio nam je zapanjujuće detalje iz života maloljetnika: "Najteža djela su s elementima nasilja, kao što su razbojništva i tjelesne ozljede, pa ubojstva u pokušaju..."

"Želimo im što više oplemeniti život te boravak učiniti što ugodnijim", opisuje nam upravitelj. Što je još otkrio za Dalmaciju Danas, pročitajte u nastavku

Nije uvijek "ugodno radno okruženje" s maloljetnim počiniteljima kaznenih djela. U posjedu smo nepravomoćne presude Općinskog suda s jadranske obale: "Udarit ću te, ubit ću te, znam gdje parkiraš, razbit ću ti auto..."

Voditelj sigurnosti Odgojnog zavoda u Turopolju nam otkriva: "Od svih radnih mjesta u kaznenim tijelima, ovdje se najbolje osjećam". Evo što smo još doznali

Psihologinja Odgojnog zavoda u Turopolju: "Kad se osjećaju zanemarenima ili nevidljivima, neka djeca mogu početi isprobavati granice"

"Kako popraviti sustav za popravljanje – maloljetni delinkventi između hormona i rešetaka"

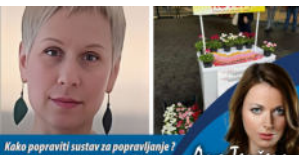
Žena koja ima jako težak, specifičan i vrlo delikatan posao. Tamara Martinčević: "Kako rad s mladim prijestupnicima mijenja živote? Nisu nevidljivi, svaka promjena vrijedi truda!"

Kako popraviti sustav za popravljanje – maloljetni delinkventi između hormona i rešetaka (11)

Koliko je Hrvatska spremna pomoći mladima nakon kazne? Stručnjaci upozoravaju na ozbiljne propuste

Hrvatski zavod za socijalni rad (HZSR) brine se o maloljetnicima i mlađim punoljetnicima nakon što izađu iz odgojnih zavoda, pomažući im da se lakše vrate u svakodnevni život

AGENCIJA ZA
ELEKTRONIČKE
MEDIJE

Članak je objavljen uz financijsku potporu Agencije za elektroničke medije iz Programa poticanja novinarske izvrsnosti

Moja reakcija na članak je...

74

7

6

4

10

3

2

Facebook

Twitter

NAPIŠI, DOJAVI, SLIKAJ
UKAŽI... BUDI DIO NAS.

GRADA

**OD 17. DO 31.
LISTOPADA**

KONČAR

gorenje

Hisense

beko

CANDY

Haier

NAJČITANIJE VIJESTI